

ДО

РАЯ НАЗАРЯН

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

51-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

10.07
XV

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме проект на Законопроект за допълнение на Закона за юридическите лица с нестопанска цел с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Александър Рачев
Светлана Бялабаева
Давида Митова
Ташко Илчев
Трагомир Петров
Летя Димитрова
Александър Вълчев
Ивайло Костадинов
Христина Иванова
Снежана Троицка
Венцислав Асенов
Мишир Рачев
Цветан Петров

ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ (В сила от 01.01.2001 г., Обн. ДВ. бр.81 от 6 Октомври 2000г., изм. ДВ. бр.41 от 24 Април 2001г., изм. ДВ. бр.98 от 16 Ноември 2001г., изм. ДВ. бр.25 от 8 Март 2002г., изм. ДВ. бр.120 от 29 Декември 2002г., изм. ДВ. бр.42 от 17 Май 2005г., изм. ДВ. бр.102 от 20 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.33 от 21 Април 2006г., изм. ДВ. бр.38 от 9 Май 2006г., изм. ДВ. бр.79 от 29 Септември 2006г., изм. ДВ. бр.105 от 22 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.74 от 20 Септември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.103 от 27 Декември 2016г., доп. ДВ. бр.27 от 27 Март 2018г., доп. ДВ. бр.98 от 27 Ноември 2018г., изм. ДВ. бр.104 от 8 Декември 2020г., изм. ДВ. бр.107 от 18 Декември 2020г., изм. ДВ. бр.49 от 17 Юни 2025г.)

§ 1. Създава се нов чл. За, който гласи следното:

Чл. За. (1) Юридическите лица с нестопанска цел нямат право да извършват дейност, сходна на или припокриваща се с дейността на органи, натоварени с публични функции, включително на органи на изпълнителната власт, държавни и общински изпълнителни и контролни органи.

(2) Забранява се делегираното извършване от юридически лица с нестопанска цел на публични правомощия, в това число забранява се делегирането на правомощия на държавни и общински органи, на органи на изпълнителната власт, както и на други органи, натоварени с публични функции.

(3) Юридическите лица с нестопанска цел, които нарушават предходните алинеи, подлежат на прекратяване. Длъжностните лица по регистрацията към Агенция по вписванията служебно откриват производство по ликвидация и назначават ликвидатор за юридически лица с нестопанска цел, които нарушават забраните по този член.

§ 2. Създава се нова алинея 6 в чл. 7:

(6) Не подлежат на регистрацията юридически лица с нестопанска цел, чието наименование включва изрази, сходни или припокриващи се с наименованията на органи, натоварени с публични функции. Не се регистрират

юридически лица с нестопанска цел, чието наименование включва изразите „агенция“, „комисия“, „национална“, „национален“ или „направление“.

§ 3. Създава се нова точка 5 в чл. 18, ал. 2:

5. списък с описание на стойността и датата на всяко получено дарение от юридическото лице с нестопанска цел, към който е приложена подробна справка относно лицата, предоставили тези дарения.

§ 4. Създава се нова глава пета от закона, наименована „АДМИНИСТРАТИВНО-НАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ“.

§ 5 Създава се нов чл. 53:

Чл. 53. (1) С глоба от 25 000 евро, ако е физическо лице, или с имуществена санкция в размер от 50 000 евро, ако е юридическо лице, се наказва учредител на юридическо лице с нестопанска цел, което наруши някоя измежду забраните съгласно чл. 3а. В случай на нарушение съгласно предходното изречение, цялото имущество на юридическо лице с нестопанска цел се отнема в полза на държавата.

(2) При повторно нарушени съгласно предходната алинея глобата е в размер от 100 000 евро, ако нарушителят е физическо лице, и в размер от 500 000 евро, ако нарушителят е юридическо лице.

Преходни и заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С
НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ

§ 1. В срок от три месеца от влизането в сила на този закон Министерството на правосъдието приема съответните промени в НАРЕДБА № 1 от 14 февруари 2007 г. за водене, съхраняване и достъп до Търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (загл. изм. - ДВ, бр. 77 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.).

ВНОСИТЕЛИ:

Александър Радев
Симона Виландова
Павела Милова
Ташко Цонев

Драгомир Прџев
Лета Олимова
Александар Велчев
Иванко Коцадинов
Христина Иванова
Снежана Трачанин
Венцислав Асенов
~~Димитар Трачев~~
Цветан Трачев

МОТИВИ

КЪМ ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ

Настоящият законопроект е необходим и е създаден, за да отговори на нарастващото публично напрежение около станалия медийно известен случай „Петрохан“/„Околчица“. Свидетели сме на безпрецедентен случай, в който регистрирано юридическо лице с нестопанска цел (т.нар. НПО или неправителствена организация) си е позволила да извършва дейности, наподобяващи правомощията на държавни органи. Подобен случай представлява пример за своеволно отнемане на функциите на Държавата и своеобразното им приватизиране в полза на частни организации, чийто наименования също наподобяват името на институции с публични функции. В резултат на всичко това наблюдаваме и съпреживяваме кончината на шестима души, един от които е непълнолетно дете на 15-годишна възраст.

Съществуващата нормативна база не предоставя достатъчно конкретни и ефективни гаранции против навлизането на частния сектор (в лицето на регистрирани НПО-та) в публичния и против неправомерното отнемане на функциите на държавни и общински органи, без това да е позволено от законов нормативен акт.

Във връзка с тези крайно неприемливи практики е необходимо да се създаде нормативна уредба, която изрично да забрани неправомерната дейност на организации, които на практика изземват държавни функции, както и занапред да се ограничи регистрацията на юридически лица с нестопанска цел, които наподобяват органи на публичната власт.

Параграф първи от законопроекта предвижда обща забрана за всички юридически лица с нестопанска цел (без значение дали са предназначени за общественополезна дейност, или не) да извършват дейност, сходна на или припокриваща се с дейността на органи, натоварени с публични функции, включително на органи на изпълнителната власт, държавни и общински изпълнителни и контролни органи. Предвидено е примерно изброяване, доколкото занапред могат да се създават и други органи с публични функции, имитацията на които също трябва да е забранена от страна на частния сектор.

Забранява се също делегирането на юридически лица с нестопанска цел на публични правомощия на държавни или общински органи, като за извършването на такива неправомерно делегирани правомощия се предвижда имуществена санкция, съответно - глоба. Юридическите лица с нестопанска цел, нарушители на забраната, ще подлежат на служебно прекратяване от длъжностните лица по регистрацията, като за тях е предвидено да се открие производство по ликвидация. Доколкото извършващите подобни нарушения юридически лица с нестопанска цел на практика изпълняват подобни на държавните функции и правомощия, със законопроекта е предвидено да се отнема в полза на държавата имуществото на нарушителите по този закон.

Параграф втори от законопроекта забранява регистрацията на юридически лица със стопанска цел, чието наименование включва изрази, сходни или припокриващи се с наименованията на органи, натоварени с публични функции, като забраната за регистрация е насочена и спрямо юридически лица с нестопанска цел, чието наименование включва изразите „агенция“, „комисия“ или „направление“. Считаме, че във всеки случай, при който заявител по Закона за търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ подаде документи за учредяване на юридическо лице с нестопанска цел, чието наименование включва „агенция“, „комисия“ или „направление“, иманентно се включва възможността да се извършва дейност, имитираща тази на държавни и общински органи. Посочената забрана гарантира една обща превенция спрямо възможни нарушения на предлагания законопроект.

Параграф трети създава още една гаранция против извършването на закононарушения, описани по-горе. Създава се задължение за юридическите лица с нестопанска цел да обявяват, наред с публикуваните финансови отчети за дейността си, още и списък с описание на стойността и датата на всяко получено дарение от юридическото лице с нестопанска цел. Към така публикуваните в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ списъци следва да бъде приложена подробна справка относно лицата, предоставили тези дарения. По този начин се спазват и гарантират принципите за прозрачност на извършваната дейност на всяко едно юридическо лице с нестопанска цел.

Накрая, с параграф четвърти се създава административнонаказателна санкция спрямо нарушителите на законопроекта. По-конкретно санкцията е насочена към учредители, които са участвали в учредяването на НПО, което

имитира публични функции. Предвидена е и по-сурова санкция за рецидивисти, при повторност на извършеното нарушение.

Законопроектът има за цел да гарантира спазването на основни конституционни принципи, включително правото на ненамеса в публичния сектор и неприкосновеността и защитата на малолетните и непълнолетните представители на нашата държава. Законопроектът цели да въведе ясна граница между допустимата свобода на частния сектор и ненамесата в работата на създадените съгласно Конституцията и законите органи с публични функции.

ВНОСИТЕЛИ:

Александър Рашев
Ганислав Банабиков
Лавина Милова
Томас Цорязков
Братислав Петров
Летя Димитрова
Александър Вълчев
Ивайло Костандиков
Христина Иванова
Светлана Трайчева
Венислав Асенков
Митко Петров
Цветан Петров

**ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО
НА ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЮРИДИЧЕСКИТЕ
ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ**

I. Основания за законодателна инициатива

Настоящият законопроект има за цел да въведе забрана за намеса на юридическите лица с нестопанска цел в публичната власт и по-конкретно да забрани имитацията от ЮЛНЦ на дейността на публични органи.

II. Заинтересовани групи

Заинтересовани групи лица са Министерство на правосъдието, Министерството на младежта и спорта, Агенция по вписванията, както и всички граждани и юридически лица, които имат пряка връзка с осъществяваната дейност по Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

III. Анализ на разходи и ползи

За въвеждането на законодателната рамка, предложена с този Законопроект, няма да бъдат необходими допълнителни средства от държавния бюджет.

IV. Административна тежест и структурни промени

Със законопроекта не се предвиждат структурни и функционални промени в други държавни и местни органи на власт.

V. Въздействие върху нормативната уредба

Законопроектът не предвижда промяна в други нормативни актове. Със законопроекта ще се наложи да се извършат промени в НАРЕДБА № 1 от 14 февруари 2007 г. за водене, съхраняване и достъп до Търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (загл. изм. - ДВ, бр. 77 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г). доколкото последната представлява вътрешен ведомствен акт на Министерството на правосъдието, с преходни и заключителни разпоредби е предвиден 3-месечен срок за Министерството на правосъдието за въвеждане на предвидената нормативна рамка.

ВНОСИТЕЛИ:

Александър Рашев
Светослав Балабанов
Давида Милова
Томко Иурджин
Бранислав Петров
Петя Димитрова
Александър Милчев
Ивайло Костов
Христина Иванова

Светлана Граница

Венгислав Асенков

~~Министерство~~ ~~Земельно~~

Цветни Проекти